

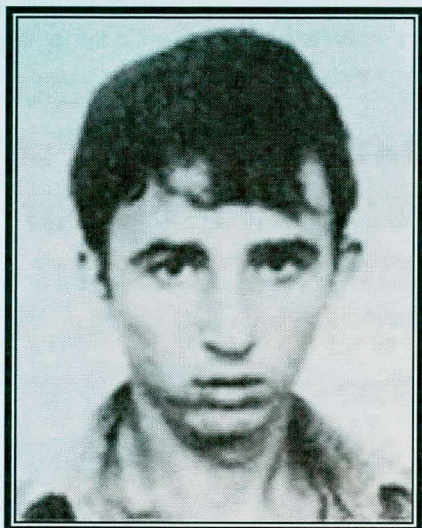


ארגון יד לבנים
סניף ירושלים



עיריית
ירושלים

רב טוראי שלום אביטל ז"ל



בן סוזן ויצחק

נולד במרוקו

בתאריך כ' באב תשי"ג, 1/8/1953

שרת בחטיבת גולני

נפל בעת שירותו

בתאריך ב' באייר תשל"ג, 24/4/1974

נקבר בהר הרצל

אזור: ד חלקה: 2 שורה: 9 קבר: 4

בן 21 בנפלו

קורות חיים

שלום, בן סוזן ויצחק, נולד ביום כ' באב תשי"ג (1.8.1953) במזה שבמרוקו, ועלה ארצה עם משפחתו בשנת 1964. הוא למד בבית-הספר היסודי "בית הכרם" בירושלים ובבית-הספר התיכון ע"ש מ' בויאר בבית וגן בירושלים. מבחנו הראשון של שלום היה כאשר התקבל בשנת תשכ"ט לבית-הספר התיכון בירושלים. היה זה חמש שנים בלבד אחרי שעלה לארץ עם הוריו ועם חמשת אחיו ואחיותיו. העברית עדיין לא הייתה שגורה היטב בפיו, והוריו חששו פן ייתקל בקשיים. אולם שלום לא אכזב - להיפך. כתב אחיו: "הופתענו מעמידתו האיתנה בכל המישורים. הוא אפילו בחר ללמוד במגמה המתמטית-פיסיקלית ועמד בדרישות מעבר למצופה". שלום ידע, כי מצבם הכלכלי של הוריו לא היה שפיר, ולכן יצא לעבודה בכל אחת מחופשותיו, החל משנת לימודיו בכיתה ט'. בשלוש השנים שלפני גיוסו, ירד שלום לאילת בחופש הגדול ועבד שם כדי לחסוך כסף למימון לימודיו בטכניון, שכן חלם ללמוד במגמה לארכיטקטורה בטכניון שבחיפה. שלום או ריצ'רד - כפי שנהגו לקרוא לו בבית - היה קשור מאוד לבני משפחתו. הוא היה סקרן ואהב לפגוש אנשים חדשים, להכירם ולהחליף עמם דעות. כן אהב את הארץ ואת נופיה והרבה לטייל בה. בחורף 1971 השתתף, יחד עם אחדים מחבריו, בסימפוזיון של "גשר" - ארגון ששם לו כמטרה לגשר בין נוער חילוני לבין נוער דתי - ונושא זה עורר בשלום רושם עז.



ארגון יד לבנים
סניף ירושלים



עיריית
ירושלים

הוא כתב על כך במכתביו בהתפעלות וראה בדבר מעשה גדול ומבורך. שלום גויס לצה"ל בנובמבר 1972 והתנדב ליחידת סיור. בעת שירותו חלה והפרופיל הרפואי שלו הורד. אך שלום החלים, נאבק על החזרת כושרו הקרבי וחזר ליחידת הסיור שלו. בחודש פברואר 1974, נשלח שלום לקורס מ"כים בחטיבת "גולני". במסגרת הקורס, שירת שבעה שבועות במובלעת הסורית. כדי שלא להדאיג את אמו, חזר וכתב לה במכתביו, כי הוא נמצא קרוב לירושלים ואף תיאר את הנוף המרהיב, את מזג-האוויר הנאה, האביבי ואת הפרחים. במחצית אפריל 1974 נשלח במסגרת תפקידו לפסגת החרמון. יומיים לפני שעמד לרדת מן ההר, ביום רביעי, ב' באייר תשל"ד (24.4.1974) נפגע שלום ונהרג על פסגת החרמון, בהפגזה של הסורים. היה זה זמן קצר לפני שעמד לסיים את קורס המ"כים. הוא הובא למנוחת-עולמים בבית-העלמין בהר-הרצל בירושלים.

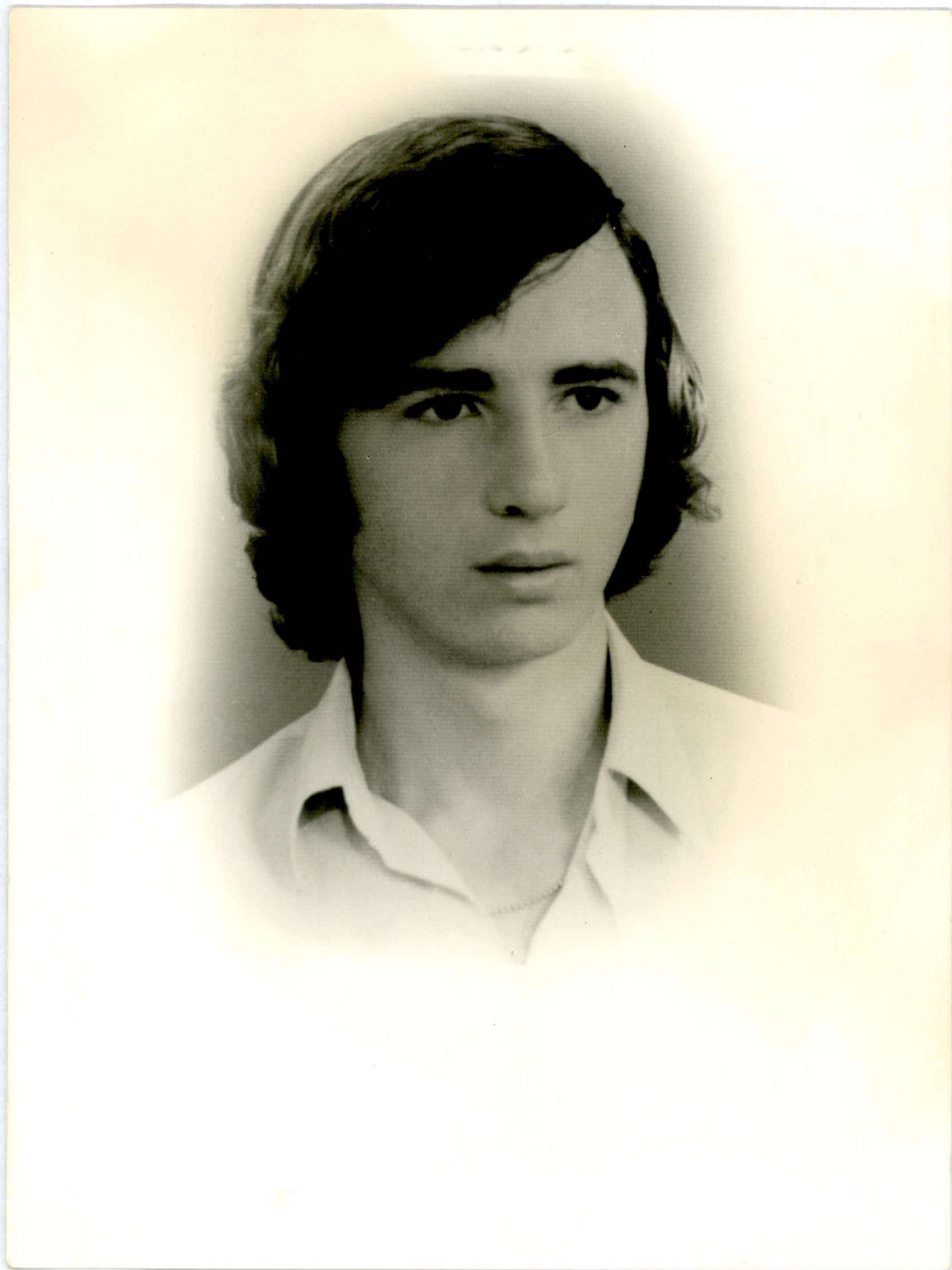
במכתב תנחומים למשפחה השכולה, כתב מפקדו, כי בתקופה שעשה שלום ביחידתו תחת פיקודו, הצליח לתרום רבות לפלוגתו והיה מופת לחבריו במסירותו הרבה ובביצוע תפקידו בגדוד.

הוריו של שלום תרמו לזכרו ספר-תורה, לבית-הכנסת הספרדי ליוצאי מרוקו, ברחוב ברזיל בירושלים.











שלום אביטל

שלום, בן יצחק וסוזן,
נולד בטזה שבמרוקו בכ'
באב תשי"ג (1.8.1953)
הוא עלה ארצה עם משפחתו
בשנת 1964. הוא למד בבית
הספר היסודי "בית הכרם"
בירושלים ובהמשך בבית
הספר התיכון ע"ש מ. בויאר
בבית וגן, ירושלים.

בשנת תשכ"ט התקבל שלום
לבית הספר התיכון חמש
שנים בלבד לאחר עלייתו ארצה
עם הוריו והמשת אחיותיו
והיה זה הישג גדול עבורו.

השפה העברית לא היתה עדיין שגורה טוב בפיו, אולם הוא התקבל לבית ספר
טוב ועמד בציפיות מוריו בלי בעיות וניתן אף להגיד בהצלחה רבה.

כתב עליו אחיו: "הופתענו מעמידתו האיתנה בכל המישורים. הוא אפילו
בחר ללמוד במגמה המתמטית-פיסיקלית ועמד בדרישות מעבר למצופה".

שלום ידע כי מצבם הכלכלי של הוריו לא היה שפיר ולכן יצא לעבודה בכל
אחת מחופשותיו, החל מכתה ט'. בשלושת השנים שלפני גיוסו, בכל חופש גדול
ירד שלום לאילת ועבד שם כדי לחסוך כסף למימון למודיו בטכניון - שכן
חלם ללמוד במגמה לארכיטקטורה בטכניון שבחיפה.



שלום - או ריצ'רד, כפי שנהגו לקרוא לו בבית - היה קשור מאד להוריו
ולאחיו. הוא היה סקרן מאד ואהב לפגוש אנשים חדשים, להכירם, להחליף
עמם דעות. כן אהב את ארצו ואת נופיה והצליח לטייל בה הרבה.

בחורף 1971 השתתף יחד עם כמה מחבריו בסימפוזיון של "גשר" - ארגון
שמנסה לגשר בין נוער חילוני לדתי - נושא זה הותיר בשלום רושם עז,
והוא כתב על כך במכתביו בצורה החיובית ביותר.

שלום גוייס לצה"ל בנובמבר 1972 והתנדב ליחידת סיור. בעת שרותו חלה
והפרופיל שלו הורד. אך שלום החלים ונאבק להחזרתו ליחידת הסיור
ואמנם כך היה.

בחודש פברואר 1974, לאחר שיחידתו פורקה, נשלח שלום לקורס מכ"ים
בחטיבת "גולני". במסגרת הקורס שרת שבעה שבועות במובלעת הסורית. כדי
לא להדאיג את אמו, חזר וכתב לה במכתביו כי הוא נמצא קרוב לירושלים.
הוא אף ידע לתאר את הנוף המרהיב, את מזג האוויר הנאה ... מתוך דמיונו.

במחצית אפריל 1974 עלה שלום לפסגת החרמון.

יומיים לפני שעמד לרדת מן ההר, ביום רביעי, כי באייר תש"לד,

24 באפריל 1974, נפגע שלום ונהרג בפסגת החרמון בהפגזה של הסורים.
היה זה זמן קצר לפני סיום קורס המכ"ים וצאתו לרגילה ארוכה הביתה.
ביום ששי, 26 באפריל 1974, הובא שלום למנוחת עולמים בבית העלמין
בהר הרצל בירושלים.

במכתב תנחומים למשפחה השכולה, כתב מפקדו כי בתקופה בה שהה שלום
ביחידתו תחת פיקודו, הצליח לתרום רבות לפלוגתו והיה מופת לחבריו
במסירותו הרבה ובביצוע משימות בגדוד.

הוריו של שלום תרמו לזכרו ספר תורה לבית הכנסת הספרדי ליוצאי
מרוקו ברחוב ברזיל בירושלים.

שלום אביטל (אבוטבול)



נולד בכ' באב תשי"ג, 1 באוגוסט 1953 במזה שבמרוקו.
נפל בכ' באייר תשל"ד, 24 באפריל 1974 בפסגת החרמון.
בוגר מחזור תשל"ב.

עד גיל אחת עשרה גדל שלום במרוקו. ב-1964 עלתה המשפחה עם חמשת ילדיה לישראל. האב, שהיה במרוקו סוחר אמיד, החל לעבוד כפועל. המשפחה השתכנה בעיר-גנים שבירושלים.

כאנשים מסורתיים שלחו ההורים את ריצ'ארד, ששמו הוסב לשלום, אל בית-הספר הממלכתי-דתי של חב"ד בשכונה. כשלא היו שבעי רצון מרמת הלימודים שם, שלחו אותו לבית-הספר "בית-הכרם". המורים הבחינו בכישוריו של הילד העולה ובמוטיוואציה שלו והפנו אותו להמשך לימודים בבית-ספר "בויאר".

כשהגיע ל"בויאר" עדיין לא שלט היטב בעברית, וסבל מפער בחלק ממקצועות הלימודים. בטופס הקבלה ציין, שהוא רוצה ללמוד בעתיד בטכניון.

בכיתות ט' ו-י' התגבר שלום על החסכים. ב-י"א התחיל ללמוד במגמה המתמטית-פיסיקלית, וסיים לימודיו בציונים גבוהים בבחינות הבגרות.

תחומי התעניינותו היו רבים. הוא קרא ספרות יפה וספרי מדע, התעניין בביולוגיה, בפיסיקה, במדע החלל, ובו בזמן בהיבטים הפחות גלויים של חיי האדם: בפראפטיכולוגיה, בהיפנוזה ועוד. שלום היה מודע לפער בין השקפותיהם המסורתיות של הוריו לבין אלו שלו, והיה גאה בהוריו, כשאימצו עמדות ב"רוח הזמן". הוא הוטרד מהפער ומאי-ההבנה בין היהדות המסורתית ליהדות המודרנית-מערבית. בכתה י"א השתתף בסמינר "גשר", ושמח לגלות

שותפים להתלבטויותיו ולמצוא פתרונות ללבטיו. בחופשות הקיץ ירד לעבוד באילת. נהנה מהעצמאות ומיכולתו לממן את צרכיו.

שלום ניסה להתקבל ללימודי ארכיטקטורה במסגרת העתודה האקדמאית. משהתברר לו, שהדבר אינו אפשרי, התגייס והתנדב לסיירת "אגוז". בתקופת האימונים חלה בצהבת, והפרופיל שלו ירד. הוא הוצב לתפקיד מינהלי בקונייטרה שבגבול סוריה, וכך נשאר עם חבריו ליחידה. אחר-כך נשלח לקורס נהגות.

משפרצה מלחמת יום הכיפורים, חש בושה ועלבון על שאינו משרת עם חבריו. במכתביו מאותה תקופה התלונן על שיממון ועל החיפושים אחר היופי והטעם בחיים. הוא נאבק לשינוי הפרופיל הבריאותי, וב-1974 הוחזר לסיירת, ונשלח לקורס מכ"ם של "גולני". במסגרת הקורס שירת שבועות אחדים במובלעת הסורית, ואחר כך נשלח עם יחידתו לפסגת החרמון. כדי למנוע דאגות מהוריו שלח מכתבים, שתואר בהם הנוף הנפלא של הרי ירושלים. שלום נהרג בהפגזה סורית על החרמון סמוך לסיום קורס מ"כים.

קטע ממכתב שכתב שלום לחברתו לילי

"... כפי שאת יודעת, זה כבר שלשה שבועות לא הייתי בבית. לא ראיתי את החבר'ה, לא הרגשתי את חום מיטתי, לא טעמתי את האוכל של אמא ודמותה של עירי היפה מתנשאת במוחי כחלום נכסף. האמיני לי, סיבות למשבר כללי לא חסרות לי. אולם אני מחזיק מעמד. מחזיק ועוד איך, אחרת הייתי מזמן נמחק מהעולם הזה. אם את רוצה לחיות, אם את רוצה לדעת טעמו של הטוב — הרי עלייך גם לסבול מעט".

שר הבטחון

גברת מלכה ומר יצחק אביטל היקרים,

הרשו נא לי להשתתף בכל לב באבלכם בהילקח מכם שלום זייל.

רב-טוראי שלום אביטל זייל נתן את חייו למען מולדתו. הוא נפל

בחרמון ביום ב' באייר תשלי"ד (24.4.74).

שלום זייל שירת בחיל הרגלים. הוא היה חייל מסור וחבר מצויין.

שלום היה אהוד על מפקדיו ועל חבריו לנשק.

זכרו של רב-טוראי שלום אביטל זייל הינו קודש ונצרנו בלבנו בגאון.

יהא זכרו ברוך.

ב י ק ר ,

משה דיין - רב-אלוף (מיל.)

שר הבטחון

אייר תשלי"ד

מאי 1974



מערב, 25.10.73, עמוד ראשון

המשך מעמ' 75

ההרוג האחרון של המלחמה

שלום אביטל נהרג על מוצב
החרמון זמן קצר לפני שנכנסה
לתוקפה הפסקת האש

לפי רישומי היחידה להנצחת חללי צה"ל, שלום אביטל ז"ל הוא החייל האחרון שנהרג לפני שנכנס לתוקפו הסכם הפסקת האש.

יצחק אביטל, אביו של שלום ז"ל שומר על איפוק. אשתו, סוזן, לא מצליחה לעצור את הדמעות כשהיא מרברת על בנה: "20 שנה אני רואה אותו כמו היום. הוא היה כל כך יפה. בפעם האחרונה בא לחופש ביום שישי. הוא נתן לי סרט צילום וביקש שאני אפתח לו תמונות. הוא אמר לי 'אמא, אני אבוא ביום שישי לחופש'. הכנתי לו הכל, עשיתי עוגות, עשיתי שבת, והוא לא בא."



סוזן ויצחק אביטל

אביטל, איש סיירת גולני, נפל בהפגזה סורית ב-24 באפריל '74, ימים ספורים אחרי שעלה לחרמון. כדי לא להראיג את אמו, סיפר שהוא משרת בירושלים וחזר וכתב לה, מתאר את מזג האוויר הנפלא בבירה ואת הנוף, מתוך דמיונו.

סוזן אביטל: "הוא ירד להביא שני ג'ריקנים של מים, והסורים ראו אותו באמצע העליה וירו עליו פגז. המפקד שלו אמר שהוא נהרג על המקום. אחר כך המפקד בא אלינו ולקח אותנו למקום שבו הוא נהרג. אני לא שוכחת את המקום הזה". שלושה חודשים הפרידו בין שלום אביטל ובין השחרור מצה"ל. הוא התקבל לחוג לכלכלה באוניברסיטת ירושלים והתכוון להמשיך ללמוד הנדסת בניין. היתה לו חברה קבועה שהתחתנה אחרי מותו, אך שומרת עד היום על קשר הדוק עם יחידת אריאל.

הערות	ציון מחצית א'	הערות	ציון מחצית ב'	ציון שנתי	הערות
התנהגות	תקין		תקין		
שקידה	טוב מאד		טוב מאד		
סדר ונקיון	טוב מאד		טוב מאד		
תנ"ך	כמעט טוב		כמעט טוב		
תושבע"פ	טוב		טוב		
ספרות עברית	טוב		טוב		
לשון	טוב מאד		טוב		
חבור	טוב		טוב		
ציון כולל			טוב		
ספרות כללית					
הסטוריה	מספיק		טוב		
גיאוגרפיה	טוב		טוב		
מאורעות ימינו	טוב		טוב מאד		
אנגלית	טוב		כמעט טוב		
צרפתית/ערבית	טוב מאד		טוב מאד		
אלגברה	טוב מאד		טוב מאד		
הנדסה	טוב מאד		טוב מאד		
טריגונומטריה			טוב מאד		
ציון כולל					
פיסיקה	טוב מאד		טוב מאד		
כימיה	טוב		טוב מאד		
ביולוגיה	טוב		כמעט טוב		
מודעי החברה			כמעט טוב		
פילוסופיה					
כלכלה					
תולדות האמנות / מוסיקה					
התעמלות	טוב		טוב		
גדנ"ע	מספיק		כמעט טוב		
פעילות חברתית:					
השתתף בחוגים					
התנדב לשרות					
חסורים (ימים)					
אחורים					
תוצאות בחינות מעבר:			1		
הקלטת המועצה הפדגוגית:					
צוהר וניהל					
מנהל ביה"ס					
מחנך הכיתה					
חתימת החורים					
מחנך הכיתה					
ירושלים					
19.6.70					



הערות	ציון מחצית א'	הערות	ציון מחצית ב'	ציון שנתי	הערות
התנהגות	טוב מאד		טוב מאד		
שקידה	טוב מאד		טוב מאד		
סדר ונקיון	טוב		טוב		
תנ"ך	טוב מאד		טוב		
תושב ע"פ	טוב	משתתף ומבין שאלות	טוב		
ספרות עברית	כמעט טוב		טוב		
לשון	טוב מאד		טוב מאד		
חבור	כמעט טוב		כמעט טוב		
ציון כולל	כמעט טוב		טוב		
ספרות כללית	/				
הסטוריה	ממוקם		כמעט טוב		
גיאוגרפיה	כמעט טוב		כמעט טוב		
מאורעות ימינו	כמעט טוב		כמעט טוב		
אנגלית	טוב	מלאה יחס ואכפתיות	כמעט טוב		במצב טוב מאד יתכן יבול היה אשכנזי
צרפתית/ערבית	/		/		
אלגברה	טוב		טוב		
הנדסה	טוב מאד		טוב מאד		
טריגונומטריה	/				
ציון כולל	טוב		טוב		
פיסיקה	טוב		טוב		
כימיה	/				
ביולוגיה	טוב		מצוין		
מדעי החברה	/				
פילוסופיה	/				
כלכלה	/				
תולדות האמנות/ מוסיקה	/				
התעמלות	כמעט טוב		כמעט טוב		
גדנ"ע	כמעט טוב		כמעט טוב		
פעילות חברתית:	מאקסימוניקה		מאקסימוניקה		
השתתף בחוגים)					
התנדב לשרות					
חסורים (ימים)			1		תוצאות בחינות מעבר:
אחורים					
 25		החלטת המועצה הפרדגוגית: צוה לכתוב מנהל ביה"ס מחנך הכיתה 20.6.69 ירושלים		מחנך הכיתה חתימת התורים	



משרד החינוך והתרבות

עירית ירושלים-המחלקה לחינוך ולתרבות
בית-הספר היסודי הממלכתי

ב'ת-ה'תכ"ח

תעודת־גמר

מספר 73

התלמיד(ה) אבנר אביב

גמר(ה) את חוק הלימודים במוסד בשנת תשנ"א

ולפי החלטת המועצה הפדגוגית מיום 3 במרץ

ניתנת לו/לה תעודת-גמר זו.



המחנה: $\sqrt{e}$

מורי כיתה ח': 35

יום א' ל לחודש אדר תשנ"ח ה'תשנ"ח ה'תשנ"ח

1967 30.6

המנהל



מישרד החינוך והתרבות

בית-הספר התיכון ע"ש מ"י בויאר

ירושלים

העתק תעודת בגרות

המגמה מתמטיקה פיסיקלית

שלוש מבוטבול בעל(ת) תעודת זהות מס' *6911237
גבר(ה) בשנת תש"ב את חוק הלימודים בכיתה העליונה
(שנת הלימודים השתיים-עשרה) של המוסד ועמד(ה) בבחינות הבגרות
של מישרד החינוך והתרבות במקצועות:

חנ"ד

עברית

אנגלית ברמה א

מתמטיקה ברמה מזגברת

פיסיקה

ובמבחנים לפי תכנית מצומצמת במקצועות:
תולדות עם ישראל בדורות האחרונים בארץ ובפוזות
וידועת העם והמדינה - אזרחות

כימיה

הבוגר(ת) השיג(ה) עם תוס' לימודיו(ה) בבית הספר ולאחר שיעמד(ה)
בבחינות הבגרות את הציונים הבאים:

המקצועות	הציונים	המקצועות	הציונים
חנ"ך	כמעט טוב 7	ביולוגיה	טוב..... 8
עברית	כמעט טוב 7	חינוך גופני	טוב..... 8
אנגלית	כמעט טוב 7	*****	
מתמטיקה	טוב..... 8		
פיסיקה	טוב מאוד 9		
ישראל בזמן החדש	טוב מאוד 9		
כימיה	טוב..... 8		
חלוצ	טוב..... 8		
היסטוריה	כמעט טוב 7		
ידיעת הארץ	טוב..... 8		
צרפתית	טוב מאוד 9		

על יסוד לימודיו(ה) בבית-הספר והוצאות בחינות הבגרות
ניתנת לבוגר(ת) העומדת בגרות זו המזכה את בעליה
להתקבל למוסדות להשכלה גבוהה בהתאם לתנאי
הקבלה הנהוגים בכל אחד מהמוסדות.

חבר המורים

טנחל בית הספר

ירושלים, יום י"ב בסיון תשל"ג / 12 ביוני 1973

מאגודה לקידום החינוך העל-יסודי
בית הספר התיכון ע"ש מנחם בגין בויאר
בית-וגן, ירושלים - קס"ו 91
ת.ד. 16028 - טל: 527026 - 532696

הטנחל הכללי
משרד החינוך והתרבות

דירוג הציונים: 10 - מצוין, 9 - טוב מאוד, 8 - טוב, 7 - כמעט טוב, 6 - מספיק, 5 - מספיק בקושי, פחות מ-5 - לא מספיק.

000393

תעודת הערכה

עונת הלימודים הראשונה	עונת הלימודים השנייה	עונת הלימודים השלישית	
א/א	א/א	א/א	התנהגות
א/א	א/א	א/א	סדר ונקיון
א/א	א/א	א/א	הקשבה
א/א	א/א	א/א	חריצות
			תפילה/דינים
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	משנה/גמרא/אגדה
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	תורה/רש"י
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	נ"ך
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	קריאה/ספרות
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	כתיב
א/א	א/א	א/א	חיבור
א/א	א/א	א/א	דקדוק
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	הערכה כללית
א/א	א/א	א/א	חשבון והנדסה
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	מולדת/כתיה"א
א/א	כ"ט	כ"ט	טבע
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	דברי הימים

הערות: לעונת לימודים א'

לעונת לימודים ב'

לעונת לימודים ג'

תעודת הערכה

עונת הלימודים הראשונה	עונת הלימודים השנייה	עונת הלימודים השלישית	
א/א	א/א	א/א	אנגלית/צרפתית
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	ערבית/ציונות
א/א	א/א	א/א	חינוך גופני
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	זמרה
כמעט א/א	כ"ט	כ"ט	ציור
א/א	א/א	א/א	מלאכה
א/א	א/א	א/א	חקלאות
			תזונה
א/א	א/א	א/א	בשול ומשק בית
			מספר האחורים
			מספר החסורים
כ"ט	כ"ט	כ"ט	יום מתן התעודה
כ"ט	כ"ט	כ"ט	חתימת המחנך
כ"ט	כ"ט	כ"ט	חתימת המנהל
כ"ט	כ"ט	כ"ט	חתימת ההורים

בוליה

